

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XXXIX. An Gratia, & Peccatum simul possit in eodem subjecto stare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

peccati prateriti negasset gratiam, (quem intuitum de facto supposuit S. Thomas, & hinc verisimile dixit, quod non posset intelligi remissio culpæ &c. eundem supposuit etiam q. 28. de Verit. a. 2. in corp.) sed si ob aliam rationem, ob quam etiam potuisset nullus hominum elevari ad statum supernaturalem, gratiam non restituisset, hoc ipso peccatum prateritum non imputasset, adeoque remississet, v. g. efformando tale decretum, quo dixisset: Nisi ego huic homini negarem gratiam supernaturalem ob aliam rationem à precedenti ejus peccato independentem, intuitu ipsius peccati non negarem. Huic itaque doctrinæ, nec à ratione, nec à S. D. alienæ, non rectè objecit Adversarius Vitium Circuli, ut jam ostendi.

177. Sed neque alteri responsioni ad secundam quæstionem vel Ratio vel S. Thomas adversatur. Non Ratio; quia si fervor Charitatis, vel penitentia saltem Virtualis, non est formalis remissio, sed mera dispositio subiecti, de facto quidem omnino necessaria, tunc Deus per absolutam suam potentiam potuisset sine illa adhuc ponere formalem remissionem. Non S. Thomas: quia licet S. D. 3. p. q. 86. a. 2. dicat: Impossibile esse peccatum actuale mortale sine penitentia remitti, loquendo de penitentia, quæ est Virtus; & paulò post: Non autem contingere potest, quod Deus remittat offensam alicui absque immutatione voluntatis ejus; loquitur tamen S. D. ut cum hic explicat ejus interpretes Card. Cajet. Solummodo de Via Ordinaria: Postquam enim utrumque textum retulisset Cajetanus, inquit: Sed pro præfenti proposito sufficit, verificare ea, quæ in littera dicuntur, secundum possibile, vel impossibile penes potentiam ordinariam; Sicut in Contr. 5. ex ipso S. D. ostendi, eum similibus verbis in eodem sensu usum esse: aliàs certè ratio à S. Thoma l. c. adjecta non esset satis universalis, quod Vitium utique Adversarius non vult imputari Angelico Magistro. Cur enim ad remissionem peccati secundum præsentem ordinationem Divinam simpliciter necessariam dixerit penitentiam, loquendo de penitentia, quæ est Virtus, & quæ etiam est votum seu propositum penitentia Sacramentalis, (nam ipsum Sacramentum in re susceptum neque de Via Ordinaria est determinatè necessarium necessitate medij ad remissionem peccati mortalis, cum juxta Trid. etiam per Contritionem extra Sacramentum possit remitti) hanc rationem assignavit, quam loco ab Advers. citato l. 2. q. 110. a. 1. etiam antè assignaverat. [Hoc interest inter gratiam Dei, & gratiam hominis, quod gratia hominis non causat, sed præsupponit bonitatem veram vel apparentem in homine grato: sed gratia Dei causat Bonitatem in homine grato, eò quod voluntas Dei, quæ in nomine gratiæ intelligitur, est causa omnis boni creati.] Quæ ratio cum refundatur in Voluntatē Dei liberam, utique non probat, quod DEUS non potuisset aliter velle offensam remittere, quemadmodum

homo potest, ut scil. Voluntas Dei tunc nullam bonitatem positivam in homine causaret. Nam utroque loco S. D. tantum ostendit, quod quidquid bonitatis Deus per dilectionem suam vult homini, id etiam causet, quod non facit homo homini, non autem quod semper & necessariò debeat velle bonitatem positivam, & quod non posset diligere hominem quasi negativè, nolendo imputare illi peccatum commissum, quin causaret in eo actum penitentia, vel gratiam. Nec plus etiam probant alia tres rationes q. 8. de Verit. a. 3. in Corp. quas forsitan propterea Adversarius non adduxit.

CONTROVERSIA XXXIX.

GRATIA ET PECCATUM.

An utrumque simul possit in eodem subiecto stare.

178. Quia P. Haunoldus lib. 3. n. 311. præsententia (quæ pro se citat S. Th. 2. 2. q. 1. a. 4. & 5.) negante, objectum creditum fide Divinâ posse aliunde pro eodem tempore, ab eodem intellectu physicâ evidentia cognosci, elegit sententiam affirmativam M. Alberti 3. dist. 24. a. 9. & S. Bonaventuræ ibid. a. 2. q. 3. quorum prior fuit Præceptor, & alter Coartaneus S. Thomæ; Adversarius quod opponeret, aliud non habuit, quam quod patiter concedendum foret, etiam peccatum & gratiam simul in eodem subiecto consistere posse, id quod negavit P. Haunoldus lib. 2. n. 678. etiam de potentia Dei absolutâ: cur enim non repugnet, idem esse Visum per Scientiam, & non Visum per Fidem, & tamen repugnet eundem hominem placere Deo per gratiam, & displicere per peccatum, est evidens disparitas; quia Visio affirmatur & negatur de eodem objecto respectu diversorum actuum, sibi non oppositorum, sicut tamen amor & odium erga eundem hominem, etiam si diversis motivis nitantur, sibi invicem opponuntur. Vnde ex contrarietate actuum voluntatis rectè quidem à pari probaretur impossibilitas affirmationis & negationis, etiam diversis motivis subnixarum, respectu ejusdem objecti materialis, in eodem intellectu: non tamen rectè inferretur impossibilitas duplicis affirmationis, quarum una Deum dicit omnipotentem propter motivum scientificum, & altera id ipsum dicit propter motivum fidei ex aliqua parte obscurum. Et licet una affirmatio quoad modum tendendi sit firmior alterâ, & altera sit clarior, tamen neutra alteri contrariatur, hoc ipso autem, quod non repugnet in eodem intellectu, respectu ejusdem objecti materialis, coexistentia hujusmodi duplicis affirmationis distinctæ, cessat ratio, ab

Ad-

Adversario P. Haunoldo opposita contra unum indivisibilem actum, idem objectum materiale affirmantem ex duplici motivo, Scientiæ, & fidei.

179. Ad id verò, quod addit Adversarius, *Fidem & Scientiam se habere, ut lucem & tenebras*, responderetur, paritatem claudicare; quia tenebræ sunt negatio omnis lucis, fides autem, quæ esset identificata cum tendentia in motivum scientificum, foret tantum negatio lucis deficientis ex parte motivi fidei, non autem ex parte motivi scientifici; sicut omnes debent fieri, eundem actum, quo obiectum eminus Visum, certò & evidenter iudico esse animal, obsecrare autem & dubie, esse equum, non vaccam, posse comparari luci, quatenus est affirmatio animalitatis, & tenebris, quatenus est affirmatio ininibilitatis.

180. Majorem impossibilitatem & oppositionem privativam rectè probat P. Haunoldus lib. 2. n. 681. inter peccatum & gratiam ex S. Scriptura. Ephes. 5. *Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino.* & 2. Cor. 6. *Quæ participatio iustitiæ cum iniquitate, quæ Societas luci ad tenebras.* & 1. ep. S. Ioan. c. 3. *Omni, qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quoniam semen ejus in eo manet, & NB. non potest peccare, quoniam ex DEO natus est.* His enim textibus asseritur peccato esse conjuncta privatio gratiæ, & vicissim gratiæ esse conjuncta privatio peccati; quo modo fidei non est conjuncta privatio lucis existentis in motivo scientifico, sed existentis in motivo fidei. Et ideo est disparitas.

CONTROVERSIA XL.

GRATIA ACTUALIS.

Necessaria est ad omnem Operationem Bonam.

181. EX indubitato sensu totius Ecclesiæ P. Haunoldus lib. 2. n. 756. dixit, requiri specialem gratiam Dei, quæ det ipsum bene operari. Ex cujus assertionis veritate rectius Adversarius nullam sibi sumpsisset occasionem impugnandi P. Haunold. quàm quòd illi objecerit, non posse ab eo ostendi, in quo consistat prædictæ gratiæ efficacia, quâ Deus non tantum per modum Suadentis, sed infallibiliter Præmoventis det ipsum bene operari; aliud enim est, non posse, & aliud, non licere. Hoc ultimum fateretur ipse P. Haunold. n. 757. Et potuisset Adversarius ipsum Decretum prohibitionis factæ primum à Paulo V. & confirmatæ ab Urbano VIII. anno 1625, die 22. Maij, legere in præclaro ope-

re Adm. R. P. M. Joannis Bapt. de Lezana, Socii Generalis Carmelitarum, S. Congr. Indici Consultoris, ac in Sapiencia Rom. pub. Lectoris, qui quidem cum Decreto nore m. & transgressionibus annexas pœnas fideliter retulisset, deinde Explicationis loco subiungit. [Circa quod Decretum illud animadvertendum occurrat, quòd quamvis per ipsum prohibeatur imprimi libros tractantes, *sive ex professo, sive incidenter* de materia auxiliorum Divinorum; non tamen videtur prohiberi libros tractantes de aliquo puncto, difficultate, seu quæstione de auxiliis, aliud enim est materia de auxiliis, aliud verò punctus aliquis, seu difficultas prædictæ materiæ. Quod rationi, & intentioni Summi Pontificis congruere videtur; alias necesse esset materias alias Theologicas, quæ cum materia de auxiliis connexionem habent, non nisi imperfectè, truncatè & defectuosè imprimi. Maximeque hoc verum erit, si prædictus punctus modestè, sinceriter, & sine emulacione aliqua, ut docet, tractetur.] Ita cit. Autor to. 1. Oper. Regul. cap. 10 n. 24. cujus observationem refert, & approbat, & exemplo prædeterminationis, confirmat noster Franciscus Pellissarius in Manuali Regularium to. 2. tr. 6. c. 4. n. 42. Vndeque practitari à diversarum Religionum doctissimis Viris. Plura pro declaratione hujus decreti videri possunt apud nostrum Gab. Henao de Scientia Media historice propugnata in præfat. ad Lect. n. 2. & seqq. Verum quia Adversarius quæstionem movet non tantum conneriam, sed præcipuam de auxiliis controversiam continentem, nempe de ipsa efficacia auxiliorum, eoque non tantum obiter, & ex suppositione plenioris notitiæ, sed fusiùs respondendum esset, ut quam in hac, & duabus sequentibus Controversiis præferebat, falsam suppositionem deponeret, ideo propter reverentiam Sedi Apostolicæ debitam, omnino remittendus est ad illos nostros Doctores, qui ante hanc prohibitionem Pontificis scripserunt, præsertim ad Doctissimum P. Ludovicum, opulc. de Gratia Efficaci cap. 15. & ad P. Suarez Opusc. I. de concursu, & efficaci auxilio Dei lib. 3. cap. 14. ac rursus Opusc. III de auxilio efficaci à n. 37. imò ad ipsum S. Thomam contr. 11. & seqq. à me relatum, ubi saltem clare videbitur, nullà opus esse physicā prædeterminatione arbitrii creati; ex quo S. Doctore Adversarius etiam facile potuisset intelligere diffinitionem inter *To movere & suadere*, si non solum ultima verba, sed integrum istum textum ex 1. p. q. 111. a. 2. retulisset: *Secundum quod aliquis est causa, quòd aliquid apprehendatur, ut bonum ad appetendum, secundum hoc movet Voluntatem.* Et si solus Deus efficaciter potest movere voluntatem; Angelus autem & homo per modum suadentis. Quomodo autem solus Deus sit causa, quòd aliquid apprehendatur, ut bonum, ibid. ad 2. expressè his verbis, *Dicendum, quòd damones non possunt*